

Info silos

Broj 2, Godina 1, Decembar 2003.

Uvodna riječ

Interno istraživanje

Alternativna goriva

ISO standard

KAKANJ CEMENT

HEIDELBERGCEMENT Group

Uvodna riječ

Poštovani radnici

U prilici smo vam predstaviti i drugi broj našeg novog internog biltena pod nazivom Info silos, te vas još jednom uputiti u najnovija dešavanja u našoj kompaniji, Tvornici cementa Kakanj. U ovom broju pišemo o projektu internog istraživanja koji je proveden u periodu juni-septembar 2003. godine. Koristimo ovu priliku da se zahvalimo svima koji su svojim učešćem u projektu internog istraživanja pomogli da se skrene pažnja na postojeće i potencijalne probleme u kompaniji, s posebnim osvrtom na segment komunikacija.

Jedna od aktuelnih tema ovog broja su i alternativna goriva. Dosta puta smo mogli čuti termin alternativna goriva, ali s obzirom na specifične probleme razvoja naše zemlje, nemamo mnogo prilika čitati o vrstama alternativnih goriva i prednostima njihove primjene. Taj nedostatak štiva o alternativnim gorivima na našem jeziku pokušali smo djelimično popuniti ovim člankom u Info silosu.

Ono čemu se posebno radujemo je certifikacijski audit za uvođenje ISO sistema za upravljanje kvalitetom i okolinsko upravljanje. Certifikacijski audit obaviti će se 15. decembra ove godine. Budite spremni na saradnju i pomoć našem timu za uvođenje ISO standarda.

A tu su i Flash vijesti koje vam

ovaj put donose informacije o organizacijskim promjenama u TCK i u TBG kompanijama, koje su inače u vlasništvu TCK. Također smo popratili i otvaranje naše nove betonare u Sarajevu koja djeluje pod okriljem kompanije TBG BH d.o.o.

Nadamo se da će vam ove vijesti i informacije biti od koristi. Također očekujemo i vaše sugestije i prijedloge, kao i kritike. Pričinili biste nam veliko zadovoljstvo svojim sugestijama za teme narednih brojeva našeg biltena, odnosno šta je to što vas najviše interesuje i kakve priloge želite čitati u vašem biltenu. Sljedeći broj planiran je za januar sljedeće godine, i bilten će izlaziti kvartalno. Drugim riječima, naredne godine imaćemo četiri broja Info silosa: u januaru, aprilu, julu i oktobru. Ukoliko se pokaže potreba i ukoliko vi to budete tražili, termini izlaska brojeva Info silosa mogu se i promijeniti. Dakle, ukoliko smatrate da bi interni bilten trebao češće izlaziti, slobodno nam se obratite.

Sve svoje priloge, sugestije, prijedloge i kritike možete ubaciti u kutiju koja će samo za te svrhe početkom decembra biti postavljene u bifeu Tvornice.

For better reading

Redakcija

Interno istraživanje

Kako je provedeno istraživanje?

Kao što je većina vas upoznata, tokom perioda juni-septembar ove godine u našoj tvornici proveli smo interno istraživanje čiji su osnovni ciljevi bili da se dobiju saznanja o mišljenju zaposlenih o firmi, da se dobiju informacije o toku interne komunikacije i eventualnim problemima, te da se na osnovu dobivenih rezultata izgrade osnove interne komunikacije.

Projekat se sastojao iz četiri dijela, a projekat je vodila firma Pristop BH u saradnji sa Media Plan Institutom. Prvo su obavljani razgovori sa svakim članom Uprave u cilju saznanja opštih informacija, upoznavanja sa sistemom komunikacija i informisanja, radom, radnim uslovima, i budućnosti TCK. Drugi dio projekta podrazumijevao je razgovor sa dvije fokus grupe na temu internog komuniciranja menadžmenta i radnika, kao i između različitih sektora u preduzeću. U obje grupe je sudjelovalo po osam zaposlenih. U prvoj skupini su bili rukovodioci zaposleni u različitim sektorima sa završenom višom ili visokom školom, dok je druga grupa bila sastavljena iz radnika iz istih sektora sa srednjom školom.

Treći dio projekta, anketa interne javnosti, sprovedena je između 9. i 14. jula 2003. U preduzeću se u toku sprovođenja ankete nalazilo 340 radnika. Na anketu je odgovorilo ukupno 180 zaposlenih, što predstavlja 53% stepen anketiranja. Četvrti dio

Kao što je većina vas upoznata, tokom perioda juni-septembar ove godine u našoj tvornici proveli smo interno istraživanje čiji su osnovni ciljevi bili da se dobiju saznanja o mišljenju zaposlenih o firmi, da se dobiju informacije o toku interne komunikacije i eventualnim problemima, te da se na osnovu dobivenih rezultata izgrade osnove interne komunikacije.

POSLUŠAJMO SVOJ INTERNI GLAS - projekat internog istraživanja

Projekat proveden u četiri faze. ■ Rezultati projekta ukazuju na moguće probleme. ■ Preporuke za bolju internu komunikaciju.

projekta, zaključne fokus grupe, imao je za cilj da se dobiju mišljenja učesnika - zaposlenih u TCK - o rezultatima interne ankete. Sastav fokus grupa je bio napravljen po istom principu kao i u uvodnim fokus grupama.

REZULTATI

Imidž preduzeća

U razgovorima je prevladavalo mišljenje, da je TCK dobro preduzeće, pozitivno preduzeće, koje puno znači za grad i okolinu, te preduzeće, koje ima veoma dobre finansijske rezultate. U anketi se zaposleni nisu opredijelili niti za pozitivnu niti za negativnu stranu od četiri dvotipa, što ukazuje na to, da još uvijek nemaju oblikovano mišljenje o tome, kakvo je preduzeće.

Anketirani su prije svega zadovoljni sa svojim saradnicima, preduzećem u cjelini te neposredno nadređenima.

Sistem informisanja

Svi se slažu, da se postojeći načini komuniciranja mogu još unaprijediti. Prije svega je potrebno unaprijediti sistem komunikacije "prema dolje". Svi su imali na umu ponovno oživljavanje mjesečnog informatora, koji bi zaposlenima omogućio, da se što bolje upoznaju sa poslovanjem preduzeća.

Zatražena je izrada pravilnika koji bi definisao ko, kako, kada i od koga može tražiti informacije. Taj pravilnik bi trebalo da precizira i šta je to tajna i pod kakvim uslovima određene informacije ne smiju biti dostupne. Predloženi su i povremeni sastanci na kojima bi se ljudi iz različitih sektora informisali o radu raznih odjeljenja u fabrici.

Anketa je pokazala, da se kod

Interno istraživanje

postojećih izvora informacija ističu kolege unutar preduzeća, oglasna ploča i glasine. Među željenim izvorima informacija je na prvom mjestu direktno nadređeni, a slijede oglasna ploča i interno glasilo. Anketirani najviše informacija i najkvalitetnije informacije dobijaju o svojim radnim dužnostima, o razvoju preduzeća i o kvalitetu svoga rada. Pitanjima koje se tiču kadrovske politike trebalo bi posvetiti više pažnje.

Plata, radni uslovi, zadovoljstvo na radu

Istraživanje je pokazalo da su mišljenja o platama i radnim uslovima različita. Radnici su smatrali da bi menadžment trebao usmjeriti napore da radnicima omogući garancije prilikom uzimanja kredita, dobivanje subvencije za godišnje odmomore i ostale socijalne olakšice. Predlagali su, da se napravi sistem određivanja plata kao i drugih obaveza i nagrada.

Dolazak HeidelbergCementa

Učesnici internog istraživanja smatraju da je privatizacija donijela prije svega pozitivne rezultate. Učesnici, koji su bili zaposleni u TCK i prije privatizacije smatraju da je donijela promjene u filozofiji rada, ozbiljniji odnos prema radu, veću mogućnost stručnog usavršavanja, uvedene su nove tehnologije i bolja zaštita prirodnog

okoliša. Pored toga, mišljenje nekih učesnika istraživanja je da se sada više radi uz nepromjenjene plate.

Većina anketiranih u internom istraživanju smatra da se, sa dolaskom HeidelbergCementa u TCK, ugled preduzeća povećao. Njihov položaj je, po mišljenju većine, ostao isti. Što se tiče zadovoljstva HeidelbergCementa sa radom TCK, anketirani smatraju, da je Heidelberg Cement zadovoljan sa radom TCK.

To su potvrdili i učesnici u zaključnim fokus grupama. Svi učesnici su se složili da je dolazak HeidelbergCementa značajno povećao ugled TCK. Kao razloge povećanja ugleda navedeno je usklađivanje fabrike sa ekološkim normama i investiranje u fabriku. Što se tiče razmišljanja o gledanju Heidelberg Cementa naspram TCK, rečeno je da su oni najvjerovatnije zadovoljni fabrikom jer se sve zadate obaveze izvršavaju na vrijeme i kvalitetno.

Preporuke

Oblici informiranja

- bilten, oglasne table, team brifinzi, informacijski punktovi, brošure
- definiranje tema, nosilaca zadataka i izvedbe (npr. platna politika, boniteti, itd.)

Pismeni oblici komuniciranja:

- Priručnik za sve zaposlene u TCK
- Komunikacijski vodič, kodeks i/ili standardi komuniciranja i informiranja u TCK (npr. pravila upotrebe elektronske pošte)
- Tvornički list/biltenč (konceptualizacija uredničke politike - redovno izlaženje)
- Godišnji izvještaj za zaposlene
- Brošura o strategiji/viziji TCK
- Tematske brošure

Oblici osobnog (ličnog) komuniciranja:

- razvoj oblika povratnih informacija (kratki sastanci po organizacijskim jedinicama - team briefinzi)

Program osposobljavanja rukovodioca za situacijski, komunikacijski i motivacijski menadžment

Osobni komunikacijski program za izabrane rukovodioce (savjetovanje)

Kalendarski program za zaposlene

Redovno ponavljanje povremenih mjerenja zadovoljstva zaposlenih i izvještavanje o izvođenju mjera (povremene fokus grupe, periodična istraživanja zaposlenih).

TBG OTVARANJE BETONARE

■ Predstavnici medija, poslovne zajednice i BiH zvaničnici okupili su se 08. oktobra u Dugludima, Sarajevo, kako bi uveličali ceremoniju zvaničnog otvaranja novog postrojenja firme TBG Eurobeton d.o.o. za proizvodnju betona. Nova betonara posjeduje najsavremeniju opremu za proizvodnju betona kao i vlastitu laboratoriju za kontrolu kvaliteta i receptura a smještena je na preko 5000 m². Upravljanje postrojenjem je potpuno kompjuterizovano, čime se garantuje kvalitet betona, što potvrđuje i laboratorij nezavisnog instituta koji radi redovna ispitivanja. Kapacitet proizvodnje je 80 kubika betona na sat. Pored toga, betonara je opremljena specijalnim stanicama za reciklažu čime se omogućava ponovno korištenje

otpadne vode i čestica pijeska i šljunka u kružnom toku.

Ovom prilikom gđin Schwabe je u ime kompanije TBG Eurobeton uručio ček na iznos od 10.000 KM Trećoj osnovnoj školi Ilidža, podružnici Osjek, za izgradnju školskog dvorišta. Navedeni iznos biće doniran u betonu.

Čast da svečano otvori betonaru pripala je Miklosu Oberitteru (Miklošu Oberiteru), izvršnom direktoru HeidelbergCement-a za sub regiju Jug (Mađarska, Hrvatska i Bosna i Hercegovina), koji je ovom prilikom rekao da je otvaranjem ovog postrojenja HeidelbergCement ponovo potvrdio da se pridržava svojih obaveza iz privatizacijskog ugovora, te da data obećanja vezana za proširenje djelatnosti i zapošljavanje ljudi smatra svojim važnim zadatkom.

PROMJENA U TCK ORGANIZACIJI

■ Na svojoj posljednjoj redovnoj sjednici održanoj 22. oktobra 2003. godine, Nadzorni odbor "Tvornice cementa Kakanj d.d Kakanj" između ostalih donio je i odluku vezanu za kadrovska pitanja. S obzirom na znatno povećanje obima lokalnih i međunarodnih poslova i zadataka, Nadzorni odbor je u svom djelokrugu imenovao dvojicu prokurista u cilju osiguranja efikasnijeg poslovanja.

Od 1. 11. 2003. Branimir Muidža će pored dosadašnjih odgovornosti biti odgovoran i za prodaju i za poslovne procese kompanije, dok će na tehničkom polju Izudin Neimarlija rukovoditi proizvodnjom i održavanjem. Ovom odlukom nije došlo do promjene u sastavu izvršnih direktora.

PROMJENE U TBG ORGANIZACIJI

■ Nadzorni odbor TCK prihvatio je i promjene u organizaciji kompanije "TBG BH d.o.o. Kakanj", koja je u stopostotnom vlasništvu "Tvornice cementa Kakanj". Firme "TBG Eurobeton d.o.o Sarajevo" i "TBG d.o.o. Lukavac", koje su vlasništvo firme "TBG BH d.o.o. Kakanj", pripojit će se matičnoj firmi, firmi "TBG BH".

Do određenih promjena došlo je i u menadžmentu kompanije "TBG BH. d.o.o. Kakanj". Novi generalni direktor firme "TBG BH. d.o.o. Kakanj" je Ehlimana Šehmehmedović, dosadašnja direktorica firme "TBG d.o.o. Lukavac". Andreas Schwabe, koji je do sada vodio poslovanje proizvodnje betona, ostaje u Bosni i Hercegovini i biće odgovoran za nove investicijske projekte. "TBG BH" ima i novi Nadzorni odbor. Predsjedavajući Nadzornog odbora je Branimir Muidža, a članovi su Zoran Perić (generalni direktor kompanije "TBG Beton", Hrvatska), Andreas Curt Schwabe, Johann Jullius Beck, i Hilmo Bjelopoljač, direktor "Tvornice cementa Kakanj".

Štednja u službi zaštite okoliša

Alternativna goriva

Problem ograničenosti resursa i problem otpada. Otpad kao izvor energije. 14-40 % svojih potreba za gorivom evropska cementna industrija pokriva korištenjem alternativnih goriva. HeidelbergCement i upotreba alternativnih goriva.

Očuvanje prirodnih resursa

Sve je veća zainteresovanost u svijetu da se očuvaju prirodni resursi, uključujući vodu, mineralne sirovine, šume, goriva itd. Početkom sedamdesetih godina prošlog vijeka urađeno je nekoliko studija koje su ukazale na banalnu činjenicu da su svi resursi ograničeni. Stoga su u Evropi i svijetu poduzete različite mjere kako bi se osiguralo da se što više prirodnih resursa očuva kroz korištenje alternativnih materijala za različite svrhe.

U isto vrijeme, veliki problem današnjeg društva je velika količina otpada. Problem je pronaći siguran način za odlaganje tog otpada bez ugrožavanja prirodnog okruženja. Tražeći najbolji način za rješavanje ovog problema, svjetski stručnjaci su došli do ideje da se otpadi spaljuju u posebnim pećima za sagorijevanje otpada. Međutim, ovo se pokazalo veoma skupom investicijom. Osim toga, u tim specijalnim pećima ima dosta ostataka od sagorijevanja otpada, što je ponovo predstavljalo problem gdje odložiti te ostatke.

Dopronos cementara

Ubrzo je, međutim, pronađeno rješenje. S obzirom da cementare posjeduju specijalne peći za pečenje sirovog kamena (krečnjak) koji je osnovna sirovina za proizvodnju cementa, došlo se na ideju da se u ove peći umjesto mazuta ili uglja loži otpad. Peći za proizvodnju klinkera posjeduju sve karakteristike kao i peći za spaljivanje otpada, a u nekim područjima kao što su ostaci od sagorijevanja, peći za klinker su efikasnije jer nakon sagorijevanja nema ostataka pošto se ti ostaci

vezuju u klinker. Tako su otpočeli veliki projekti uvođenja otpada kao alternativnog goriva u cementare širom Evrope i svijeta. Danas u Evropi cementna industrija pokriva od 15-40% svojih potreba za gorivom korištenjem alternativnih goriva.

Upotreba alternativnih goriva u cementnoj industriji tehnički je veoma pouzdana pošto se organski dio otpada uništava dok se neorganski dio veže u proizvod. Cementne peći imaju nekoliko karakteristika koje ih čine idealnim postrojenjima u kojima alternativna goriva mogu biti sagorena na siguran način. Te karakteristike su visoke temperature, dugo vrijeme zadržavanja gasa u peći, oksidirajuća atmosfera, visoka termalna inercija, alkalna okolina, vezanje pepela u klinker, te stalno napajanje gorivom.

Vrste i prednosti alternativnih goriva

Postoji mnogo vrsta goriva. Tradicionalna goriva za cementnu peć su gas, nafta ili uglj. Kad su u pitanju alternativna goriva korištena u cementnoj industriji to su korištene gume, papirni otpad,

drveni otpad, kanalizacioni talog, plastika i korišteni rastvarači.

Prednosti korištenja alternativnih goriva u cementnoj industriji

- Otpad se ne odlaže u prirodu
- Smanjenje upotrebe neobnovljivih fosilnih goriva kao što je ugalj, kao i smanjenje uticaja na okoliš koji je posljedica eksploatacije uglja.
- Doprinos smanjenju štetnih emisija kao što su gasovi sa efektom staklenika: umjesto fosilnih goriva koja emituju navedene gasove koriste se otpadni materijali koji bi u suprotnom bili spaljeni uz dodatne emisije i ostatke sagorijevanja.
- Maksimizacija povrata energije iz otpada. Sva se energija korisiti direktno u peći za proizvodnju klinkera.
- Eliminacija potrebe za odlaganjem šljake ili pepela pošto neorganski dio zamjenjuje sirovinu u cementu.

Spaljivanje otpada, naročito onih opasnih, reguliše se striktnim pravilima. Tim pravilima se određuje temperatura (mora biti iznad 850°C ili 1100°C tokom najmanje 2 sekunde), maksimalni iznos materijala i neophodna mjerenja.

U svijetu se sve više podržava upotreba alternativnih goriva u cementnoj industriji zbog sljedećih razloga:

- temperatura plamena u rotacionoj peći je iznad vrijednosti propisane zakonom,
- gorionik u peći osigurava savršeno sagorijevanje goriva koja se ubacuju na kraju peći,
- izmjenjivač toplote, rashladni

toranj zajedno sa izuzimačem prašine djeluju kao višestruki visokoefikasni prečišćivač otpadnog gasa (komponente otpada vežu se za površinu osnovnog sirovinskog brašna, tako da sistem mogu napustiti samo kao komponenta klinkera)

- Izuzimač prašine ima tehnološki zadatak (izuzimanje sirovinskog brašna), tako da je njihova efikasnost od ekonomskog značaja,
- nikakav tečni ili čvrsti opasni otpad se ne formira ovom tehnologijom.

HeidelbergCement i alternativna goriva

Prateći svjetski trend povećanja upotrebe alternativnih goriva u cementnoj industriji, HeidelbergCement grupacija također se posvetila pronalaženju rješenja za optimalnu upotrebu prirodnih resursa i smanjenje odlagališta za otpad.

Većina cementara u sastavu grupacije HeidelbergCement posjeduje opremu za upotrebu alternativnih goriva. Zamjena tradicionalnih goriva alternativnim dostigla je nivo od više od 20% u čitavoj grupaciji. Učešće alternativnih goriva u proizvodnji cementa svake godine je sve veće. Najuspješnija u tom pogledu je kompanija Českomoravsky cement u Republici Češkoj, tvornica Mokra, gdje se alternativna goriva koriste još od 1983. godine. A nešto više o upotrebi alternativnih goriva u ovoj tvornici možete pročitati u sljedećem broju Info silosa.

Potvrda kvalitete

Certifikacijski audit planiran je za 15. decembar ove godine. Šta je sve potrebno uraditi prije certifikacijskog audita? A šta poslije?

Tvornica cementa Kakanj je odlučna u namjeri da svoju proizvodnju i rad uskladi sa najpriznatijim svjetskim standardom ISO. Kao što ste putem plakata već obaviješteni, TCK će uvesti dva ISO standarda: ISO 9001:2000, sistem upravljanja kvalitetom, i ISO 14001:1996, sistem okolinskog upravljanja.

Projekat je započet krajem prošle godine, kada su održana prva predavanja za sve zaposlene koji su bili dužni napraviti procedure. Mnogo toga je urađeno od tog momenta do danas, uključujući izradu svih neophodnih procedura. Da bi dobili certifikate za ISO standarde ostala je još samo jedna aktivnost - certifikacijski audit, koji će se obaviti 15. decembra ove godine.

U ovom broju Info silosa kratko ćemo predstaviti certifikacijski audit.

Provjera dokumentacije i preaudit

Prije nego što se pristupi certifikacijskom auditu, koji obavlja

ovlaštena organizacija, neophodno je napraviti provjeru dokumentacije i preaudit. Prema ISO standardu, sisteme upravljanja kvalitetom neophodno je dokumentovati. Sva dokumentacija mora biti ažurirana prije nego što se krene u certifikacijski audit. Nakon što je dokumentacija usklađena, slijedi preaudit. Za tačnu analizu stanja sistema upravljanja, ekspertni tim auditora na licu mjesta putem objektivnih dokaza provjerava za svaki element djelotvornost, praktičnu primjenu i ispunjenje odgovarajućeg propisa. Kao rezultat preaudita klijent dobiva detaljan izvještaj. U njemu se u obrascu za nesukladnosti navode konkretna odstupanja, za koja su potrebne mjere poboljšanja, s ciljem unutrašnje optimizacije sistema upravljanja, kao i dokumentacije.

Certifikacijski audit

Tek kad je sve to urađeno, pristupa se certifikacijskom auditu. Uvjet za pristupanje certifikacijskom auditu je pozitivan izvještaj o pregledanoj dokumentaciji, proveden najmanje jedan cjeloviti interni audit (koji je obuhvatio sve zahtjeve norme i sve organizacijske dijelove firme) i donesena najmanje jedna ocjena posloводства. Za svaki se audit izrađuje detaljni plan auditiranja koji obuhvaća sve zahtjeve odabrane norme ili propisa.

Kod neispunjenja pojedinih zahtjeva norme slaba mjesta se unose u obrazac za neusklađenosti koje firma mora samostalno ispraviti provedbom odgovarajućih mjera. Ukoliko odstupanja nisu značajna i mogu se otkloniti u roku od 60 dana, naknadna provjera (dokumentacije ili na licu mjesta) smatra se dijelom istog certifikacijskog procesa.

Ako se pri certifikacijskom auditu otkriju značajna slaba mjesta, koja

sprečavaju izdavanje certifikata, certifikacijski audit se može prekinuti i nastaviti kao preaudit.

Naknadni audit

U slučaju da su pri certifikacijskom auditu otkrivena značajna slaba mjesta, u naknadnom auditu u roku od šest mjeseci provjerava se provedba uvedenih mjera poboljšanja. Uspješno okončan nakadni audit osnovica je za izdavanje certifikata.

Izvještaj o auditu

U završnom razgovoru auditorski tim raspravlja s QMS menadžerom eventualno ustanovljena slaba mjesta. Ona su unesena u obrazac za neusklađenosti, potpisana od strane auditora i odgovorne osobe za to područje. Ukoliko nema korektivnih mjera firma dobiva u roku od 15 dana opsežan izvještaj o auditu. U slučaju da su evidentirane korektivne mjere, nakon njihovog otklanjanja certifikacijska firma dostavlja klijentu izvještaj o auditu.

Zahtjev za izdavanje certifikata

Ukoliko certifikacijski audit zadovoljava svim zahtjevima odabrane norme (propisa) vođa audita i ostali članovi audit tima iskazuju svoju saglasnost za izdavanje certifikata potpisom na izvještaj o auditu. Ako su utvrđena odstupanja, zahtjev za dodjelom certifikata slijedi tek nakon njihovog otklanjanja.

Nadzorni audit - stalna kontrola

Dobijanjem certifikata ne završava se posao. Naprotiv, ISO standardi se

redovno kontrolišu. Godišnjim nadzornim auditom provodi se nadzor zbog osiguravanja održavanja i daljnjeg razvoja sistema upravljanja certificirane organizacije, odnosno provjeravanja primjene uputstava datih u ranije provedenim auditima. Nadzor se provodi u roku od 12 mjeseci od posljednjeg audita s tolerancijom od dva mjeseca. Pismeni zahtjev klijenta za odgodom termina nadzornog audita, u opravdanim slučajevima može odobriti direktor. Odgoda ne može biti duža od šest mjeseci.

Kroz odabrane elemente norme provjerava se sistem upravljanja, ali u svakom slučaju auditiraju se elementi, koji se odnose na odgovornost rukovodstva, sistem upravljanja i daljnji razvoj te stalnu optimizaciju sistema kvalitete, kao i upotreba certifikacijskog znaka. Posebno se razmatraju reklamacije kupaca i oni dijelovi sistema koji mogu uticati na promjene u području ili širini certifikata.

Ukoliko je došlo do značajnijeg smanjenja opsega djelovanja u certificiranom području ili odstupanja koja se ne mogu otkloniti u roku od šest mjeseci može se pristupiti sužavanju ili privremenom prekidu certifikata. Naručitelj mora mjesec dana prije planiranog nadzora pismeno upoznati certifikacijsku firmu sa svim izmjenama sistema upravljanja ili organizacije klijenta, koje mogu imati uticaja na sistem upravljanja.

Ovom prilikom pohvalili bismo ovaj potez našeg menadžmenta kojim će naša firma još jednom potvrditi svoj kvalitet i profesionalnost. A našem timu i QMS menadžeru želimo mnogo uspjeha 15. decembra.